

Ísafjörður, 5. febrúar 2021

Héraðssamband Vestfirðinga
Suðurgötu 12
400 Ísafirði

VARÐAR: HÚSALEIGUSKULD ÍPRÓTTAFÉLAGSINS VESTRA VEGNA ÁRSINS 2019

ÍPRÓTTASTARF Í SKUGGA COVID-19

Á Íslandi var íþróttastarf með eðlilegum hætti framan af ári 2020 en seinni part febrúar fóru fyrstu tilfellin af Covid-19 að greinast á Íslandi og hafði faraldurinn fljótt mikil áhrif á íslenskt samfélag. Varð strax nokkur röskun á hefðbundnu íþróttastarfi og þann 20. mars féll allt íþróttastarf niður og fór ekki af stað aftur fyrr en upp úr miðjum maí. Þrátt fyrir samkomutakmarkanir var sumarstarfið með nokkuð eðlilegum hætti þó ýmsar hömlur væru vegna sóttvarna þar til í lok júlí. Þá voru sóttvarnaaðgerðir hertar að nýju með tilheyrandi takmörkunum á starfsemi íþróttafélaga. Aðgerðir voru svo enn hertar 7. október en þá var skv. tilmælum sóttvarnarlæknis og Almannaþingar ákveðið að fresta mótahaldi í öllum aldursflokkum til 19. október og endurmeta stöðu mála að þeim tíma liðnum. Í lok október komu tilmæli frá sóttvarnarlækni um að allt íþróttastarf yrði stöðvað og frá 31. október voru allar íþróttir, þar með talið æfingar og keppni barna og fullorðinna, innan- eða utandyra, með eða án snertingar, óheimilar. Þá var m.a. keppni í úrvaldsdeild karla í knattspyrnu hætt en mótið hafði dregist á langinn vegna sóttvarnaaðgerða á árinu. Þann 18. nóvember var heimilt að hefja æfingar að nýju með ströngum skilyrðum og frá 13. janúar – 17. febrúar 2021 eru íþróttæfingar barna og fullorðinna heimilar með og án snertingar innan- og utandyra og íþróttakeppnir barna og fullorðinna heimilar án áhorfenda.

Áhrif og afleiðingar Covid-19 á heimsvísu verða ekki tíunduð hér og ótímabært að gera slíkt þar sem enn ekki sér fyrir endann á faraldrinum. Áhrifin á íslenska íþróttahreyfingu hafa verið mikil, tekjur margra félaga hafa hrunið þegar styrktaraðilar hverfa, stórar fjárflanir falla niður vegna lokana og áhorfendum fækkar með áhorfendabanni. Þau félög sem reka metnaðarfullt barna- og unglingsstarf og eru til viðbótar með öflugum meistaraflokkum hafa mörg hver barist í bökkum þar sem tekjufall er umtalsvert. Neikvæð áhrif á félagslega þáttinn eru óumflýjanleg. Þegar mót og æfingar falla niður þá missa félögin tengslin við fólk sitt, iðkendur, foreldra yngri iðkenda, stuðningsmenn og sjálfbóðaliða sem eru tilbúnir til að leggja sínu félagi lið. Mikilvægi þessa þátta í starfinu verður ekki metið til fjár og ljóst að það verður krefjandi verkefni að virkja aftur til átaka þann mikla mannauð sem liggur í þúsundum sjálfbóðaliða.

Covid-19 hefur haft áhrif á íþróttastarf í Ísafjarðarbæ, líkt og annars staðar. Íþróttafélagið Vestri er stærsta félagið á svæðinu með fimm deildir innan sinna vébanda. Íslandsmótum í blaki og

körfuknattleik var hætt vorið 2020 og þegar starfið var rétt farið af stað að nýju haustið 2020 voru sóttvarnaaðgerðir hertar að nýju og hlé gert á mótahaldi fram í ársbyrjun 2021. Sama gerðist hjá knattspyrnudeildinni þar sem Íslandsmót fór fram með ströngum skilyrðum en var svo hætt áður en náðist að klára síðustu leiki mótsins. Knattspyrnudeildin virðist þó fjárhagslega hafa sloppið þokkalega frá sínu tímabili miðað við aðstæður. Blakdeildin hefur orðið fyrir nokkru fjárhagslegu tjóni en verst hefur ástandið bitnað á körfuknattleiksdeildinni þar sem reksturinn hefur verið mjög þungur. Ástæðan er annars vegar tekjufall sbr. hér ofar um tekjufall íþróttafélaga og má þar sérstaklega nefna Körfuboltaúðir Vestra sem halda átti í byrjun júní en vegna Covid-19 voru þær færðar fram í byrjun ágúst en síðan aflýst vegna hertra sóttvarnaaðgerða. Hafa tekjurnar af körfuboltaúðunum haldið uppi starfsemi yngri flokka deildarinnar jafnframt því að vera mikilvægar tekjur í rekstur meistaraflokka deildarinnar. Er ljóst að þar verður róðurinn áfram þungur þar sem körfuboltaúðunum 2021 hefur verið aflýst vegna óvissu um þróun Covid-19 og sóttvarnaaðgerða þar að lútandi. Ástandið hefur haft minni áhrif á fjárhagsstöðu og rekstur hjóladeildarinnar sem þó þurfti að aflýsa keppnum og viðburðum á vegum deildarinnar sumarið 2020. Áhrif á sunddeild félagsins eru engin þar sem starfsemi hennar hefur að mestu legið niðri undanfarin ár en félagið hefur hug á að endurvekja deildina um leið og aðstæður leyfa.

Tekjufall er ekki eina vandamálið sem deildirnar glíma við í sínum rekstri. Þrátt fyrir að ekki sé kostnaður af mótum sem ekki eru haldin, keppnisferðum sem ekki eru farnar eða æfingum sem falla niður, þá sitja íþróttafélögin uppi með launakostnað, húsnæðiskostnað og ýmsan annan rekstrarkostnað. Leikmenn, þjálfarar og aðrir starfsmenn hafa fengið greidd laun þrátt fyrir að mótum væri frestað og æfingar féllu niður þar sem aðgerðir sóttvarnayfirvalda hafa nánast alltaf tekið til skamms tíma í einu. Forráðamenn íþróttafélaga hafa því alltaf bundið vonir við að hægt yrði að halda mótum áfram að þeim tiltekna tíma loknum en reyndin varð sú að oftast lengdist tíminn sem aðgerðirnar giltu og óvissa um framhaldið. Sumarið 2020 stefndi allt í að hægt yrði að halda Íslandsmót vetrarins með ákveðnum skilyrðum um sóttvarnir þannig að forráðamenn félaganna fóru að undirbúa tímabilið og semja við leikmenn, þjálfara og aðra starfsmenn. Meistaraflokkur karla hjá körfuknattleiksdeild Vestra hafði spilað einn leik í 1. deild þegar mótið var stöðvað. Næsti leikur hjá þeim fór fram 15. janúar 2021. Sömu sögu er að segja með blakdeildina, þar náði meistaraflokkur karla að spila einn leik í efstu deild í upphafi hausts og síðan ekkert fyrr en í 31. janúar 2021. Á þessu tímabili hafa deildirnar setið uppi með launa- og húsnæðiskostnað þar sem alltaf voru bundnar vonir við að að fljótlega yrði hægt að hefja keppni að nýju. Ef einhver hefði vitað fyrirfram hvernig haustið myndi þróast hefðu forráðamenn deildanna beðið með að fá leikmenn og þjálfara fram yfir áramót og þannig sparað deildunum umtalsverðar fjárhæðir.

ÚRRÆÐI SEM HAFU VERIÐ Í BODI

Almennar og sértækar aðgerðir á vormánuðum 2020:

Ríkið hefur stutt við íþróttahreyfinguna með því að leggja til fjármuni til að mæta áhrifum Covid-19. Þann 29. apríl 2020 var undirritaður samingur á milli mennta- og menningarmálaráðherra og ÍSí um 450 milljón króna stuðning vegna faraldurs Covid-19 og 19. maí sl. fengu 214 íþrótt- og ungmennafélaga tæplega 300 milljónir króna í almennri aðgerð, í samræmi við tillögur vinnuhópsins sem samþykktar voru af framkvæmdastjórn ÍSí og mennta- og menningarmálaráðherra. Þann 26. maí s.l. var auglýst eftir umsóknum vegna sértækra aðgerða frá sambandsaðilum og íþrótt- og ungmennafélögum sem höfðu orðið fyrir tapi eða tekjufalli vegna viðburða sem hætt var við á vormánuðum, vegna Covid-19. Til úthlutunar voru eftirstöðvar fjárframlags ríkisins, um það bil 150

milljónir króna sem var úthlutað í byrjun september. Alls bárust 98 umsóknir vegna sértækra aðgerða og var heildarupphæð umsókna tæpar 700 milljónir krónur.

Þann 18. maí 2020 fékk Vestri 3,2 m.kr. í styrk vegna almennra aðgerða, hluti þess styrks var nýttur til að slétta viðskiptastöðu deildanna við aðalstjórn og eftirstöðvar greiddar út. Þann 1. júlí 2020 fékk aðalstjórn uppgjör frá HSV vegna 2019 og kom þá í ljós þessi mikla skuld vegna starfsemi deilda Vestra. Bæjarstyrkur og Lottótekjur duga ekki fyrir húsnæðiskostnaði 2019 og eftir stendur skuld Vestra við HSV að fjárhæð kr. 950.473. Vissulega er það hlutverk aðalstjórnar að fylgjast með rekstri deildanna en hefðu einhverjar upplýsingar um stöðuna legið fyrir á þessum tímamarki hefði aðalstjórn haldið styrknum eftir upp í greiðslu skuldarinnar. Óskað var eftir upplýsingum um sundurliðun húsnæðiskostnaðar og bárust þær aðalstjórn 15. desember. Væntanlega má gera ráð fyrir að staðan hafi versnað vegna 2020 þar sem deildirnar hafa verið með margar íbúðir á leigu.

Blakið sótti um sértækan styrk og fékk 360 þús. kr. vegna tveggja stórra móta sem ekki var hægt að halda en hefðu verið tekjur fyrir deildina. Körfuknattleiksdeildin ákvað að sækja ekki um að sinni þar ákvörðun hafði verið tekin um að færa körfuboltabúðirnar fram í ágúst og stefndi í að þær yrðu fullsetnar. Knattspyrnudeildin sótti ekki um þar sem tímabilið þeirra féll að mestu utan Covid-aðgerða á vormánuðum og það sama gildi um hjóladeildina.

Endurgreiðslur vegna launakostnaðar og verktakagreiðslna:

Þann 29. janúar 2021 var opnað fyrir umsóknir vegna endurgreiðslna til félaga vegna launakostnaðar og verktakagreiðslna á tímum kórónuveirufaraldurs. Lögin taka til greiðslna vegna launakostnaðar og verktakagreiðslna hjá íþróttafélögum og öðrum samböndum sem starfa innan Íþrótt- og Ólympíusambands Íslands sem hófu starfsemi fyrir 1. október 2020 og þurftu að fella niður starfsemi tímabundið, að hluta eða öllu leyti, vegna opinberra sóttvarnarráðstafana á tímabilinu 1. október 2020 til og með 30. júní 2021. Umsóknir þurfa að berast Vinnumálastofnun fyrir 30. september 2021.

Eins og sjá má þá eru aðeins nokkrir dagar síðan opnað var fyrir umsóknir á vef Vinnumálastofnunar sem sér um framkvæmd þessa verkefnis fyrir hönd ríkisins. Deildir innan Vestra hófu þegar vinnu við umsóknarferlið og má gera ráð fyrir að þær skili sér inn til Vinnumálastofnunar fljótlega.

Tekjufallsstyrkir:

Ríkið hefur áform um að bæta að einhverju leyti upp tap og tekjufall íþróttahreyfingarinnar á seinni hluta ársins 2020, með svipuðum hætti og var gert á vormánuðum þegar úthlutað var með almennum og sértækum aðgerðum. Verið er að leggja lokahönd á útfærslu þessara tekjufallsstyrkja og má búast við að opnað verið fyrir umsóknir á næstu vikum.

Deildir Vestra munu sækja um tekjufallsstyrk fyrir seinni hluta ársins 2020 um leið og opnað verður fyrir umsóknir.

Almennt séð er rekstur íþróttafélaga erfiður og eilíf barátta að láta enda ná saman. Það er ennfremur staðreynd að rekstur íþróttafélaga á landsbyggðinni er erfiðari en félaga á höfuðborgarsvæðinu. Ástæðurnar erum margar, t.d. meiri ferðakostnaður og færri iðkendur sem þýðir að færri greiða æfingagjöld og launakostnaður þjálfara verður þar af leiðandi hlutfallslega hærri. Til að halda æfingagjöldum sambærilegum við það sem gerist annars staðar er unnið mikið sjálfbóðastarf við alls konar fjáraflarnir og eru Körfuboltabúðir Vestra gott dæmi um slíkt. Í haust stóð barna- og unglingaráð kkd. Vestra t.d. frammi fyrir því að þurfa að hækka æfingagjöld um helming til að dekkja launakostnað þjálfara á sama tíma og aldrei hefur verið mikilvægara að þessi þjónusta væri til staðar. Niðurstaðan

var sú að fara í halda æfingagjöldunum óbreyttum og leita annarra leiða til að fjármagna launakostnað. Hefur það tekist það sem af er vetri til með sölu á ýmiss konar varningi, t.d. grímunum, í samstarfi við aðalstjórn deildarinnar sem einnig hefur þurft að hafa allar klær úti til að mæta rekstrarkostnaði.

Þess má geta að deildir Vestra heyra undir sérsambönd sem standa misjafnlega fjárhagslega. Sem dæmi má nefna að KSÍ greiðir kostnað við dómsgæslu í efstu deildum en félög/deildir sem heyra undir KKÍ þurfa sjálf að standa straum af kostnaði við dómsgæslu. Stjórn KSÍ samþykkti ennfremur þann 10. desember sl. úthlutun á Covid-styrk til aðildarfélaga, sérstakt 60 milljóna króna Covid-framlag og 10 milljóna króna aukaúthlutun í barna- og unglingsstyrk. Við þetta tilefni færði KSÍ stjórnnum, starfsfólki, iðkendum, sjálfbóðaliðum og öllum þeim sem koma að framgangi knattspyrnunnar þakkir fyrir þrautseigju og mikla vinnu á þeim mánuðum sem Covid-veiran hafi kollvarpað starfsemi og fjárhag félaganna. Ljóst væri að mikil vinna væri framundan við að ná fyrri styrk og umsvifum þar sem Covid-veiran hefði ekki aðeins raskað verulega hefðbundinni starfsemi heldur einnig leitt af sér brottfall iðkenda og höggvið skarð í samstöðu íþróttahreyfingarinnar. Stjórn KSÍ skoraði jafnframt á sveitarfélögin í landinu að leggja íþróttahreyfingunni aukið lið „ m.a. með tilliti til barna- og unglingsstarfs og mikilvægi þess í þeirri viðspyrnu sem nauðsynleg er á komandi mánuðum. Er vonast eftir aðgerðum sveitarfélaga í þessu sambandi.“

AÐ LOKUM

Hér hefur verið farið yfir stöðuna hjá deildum íþróttafélagsins Vestra og hvaða úrræði hafa verið fyrir hendi til að takast á við þær aðstæður sem uppi hafa verið vegna Covid-19. Ríkið hefur styrkt og hyggst styrkja að einhverju leyti kostnað sem hefur fallið á íþróttafélögin vegna launagreiðslna og tekjufalls. Hluti af rekstrarútgjöldum er húsnæðiskostnaður sem í tilfalli Vestra er talsverður og skuldar félagið Héraðssambandi Vestfirðinga núna um eina milljón króna vegna húsaleigu á árinu 2019. Stærsti hluti þeirrar skuldar er vegna íbúða sem körfuknattleiksdeildin leigði. Formaður og gjaldkeri Vestra ásamt formanni körfuknattleiksdeildarinnar mættu á fund bæjarráðs síðastliðið haust og fóru þar yfir stöðuna og ræddu möguleika á því að sveitarfélagið kæmi með einhverjum hætti til móts við félagið í ljósi aðstæðna og var húsaleiguskuldin nefnd sérstaklega í því sambandi. Var rætt um að skoða það mál en niðurstaðan varð víst sú að gera ekkert eftir að ljóst var að framlag kæmi frá ríkinu til íþróttahreyfingarinnar. Stjórn íþróttafélagsins Vestra óskar hér með eftir því að þessi niðurstaða verði endurskoðuð og að Héraðssamband Vestfirðinga og Ísafjarðarbær leiti í sameiningu leiða til að afskrifa skuld félagsins vegna húsaleigu 2019.

Fyrir hönd íþróttafélagsins Vestra,

Guðfinna Hreiðarsdóttir, formaður